

AKADEMIA MUZYCZNA IM. I.J. PADEREWSKIEGO W POZNANIU
 WYDZIAŁ DYRYGENTURY CHÓRALNEJ, EDUKACJI MUZYCZNEJ I MUZYKI KOŚCIELNEJ

Przedmiot:	FORTEPIAN			Kod przedmiotu:	EG
Koordynator modułu:	prof. AM dr hab. Barbara Dmochowska			Punkty ECTS:	8
Status przedmiotu:	Specjalistyczny	Rodzaj zajęć:	Wykłady/ ćwiczenia	Ilość godzin:	60
Wydział:	IV	Kierunek:	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		
Specjalności:	Edukacja Muzyczna,	Profil studiów:	Ogólnoakademicki		
Forma studiów:	Licencjat	Język:	Polski		
Umiejscowienie w siatce godzin:					
Semestr I:	15	Semestr II:	15	Semestr III:	15
Semestr IV:	15	Semestr V:		Semestr VI:	

Prowadzący zajęcia <i>(tytuł naukowy, imię i nazwisko)</i>	dr hab. prof. AM Barbara Dmochowska, st. wykł. Gabriela Bukowy,
Cele i założenia przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> - udoskonalenie warsztatu pianistycznego poprzez rozwijanie prawidłowych nawyków warunkujących swobodę gry (poznanie praktyczne gam, pasaży i kadencji we wszystkich tonacjach koła kwintowego) - rozwijanie wrażliwości artystycznej, wyobraźni muzycznej i pamięci - wdrażanie do samodzielnej pracy - rozwijanie samodzielności myślenia oraz umiejętności praktycznych dotyczących gry a' vista - zaznajomienie z umiejętnością gry zespołowej przez wykonywanie utworów na 4 – ręce. - rozwijanie umiejętności przeżywania, wartościowania i oceny utworów i zjawisk muzycznych - poznawanie literatury fortepianowej
Wymagania wstępne	<ul style="list-style-type: none"> • Pozytywny wynik konkursowego egzaminu wstępnego

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU

(Treści programowe należy ująć w zwięzłej formie, bez nadmiernej detalizacji treści kształcenia. Powinno zostać także ukazane stopniowanie poruszanej problematyki - od łatwiejszej do trudniejszej)

Semestr I

1. Zasady prawidłowej techniki fortepianowej : postawa przy fortepianie , swoboda i elastyczność aparatu gry
2. Pojęcia muzyczne
3. Elementy utworu muzycznego

4. Metody pracy nad utworem
5. Zastosowanie wprawek i ćwiczeń w rozwoju biegłości technicznej (opanowanie gam i pasaży w 6 tonacjach koła kwintowego)
6. Zasady stosowania właściwej aplikatury
7. Realizacja artykulacji legato, portato, non legato, staccato
8. Frazowanie i dynamika w utworach
9. Ćwiczenie umiejętności gry a`vista
10. Poznanie specyfiki wykonawczej gry kameralnej na podstawie prostych utworów fortepianowych na 4 ręce
Semestr II
1. Utrwalanie wiadomości muzycznych i doskonalenie umiejętności wykonawczych: opanowanie gam i pasaży w kolejnych 6 tonacjach koła kwintowego
2. Ćwiczenie niezależności rąk
3. Słyszenie linearne w polifonii dwugłosowej
4. Znaczenie agogiki w utworach
5. Propedeutyka pedalizacji: stosowanie pedału synkopowego i rytmicznego
6. Samokontrola słuchowa jako element niezbędny do oceny własnej gry
7. Kryteria stylowości / wiedza dotycząca utworów fortepianowych z różnych epok, ze szczególnym uwzględnieniem utworów opracowywanych w semestrze
8. Rozwijanie umiejętności gry a`vista i gry kameralnej utworów na 4 ręce lub 2 fortepiany
9. Utrwalanie repertuaru; doskonalenie wykonywania utworów z pamięci (na podstawie 2 wybranych utworów z I semestru)
<i>Realizacja treści programowych uzależniona jest od indywidualnych predyspozycji muzycznych i umiejętności praktycznych studentów</i>
Semestr III
1.. Utrwalanie wiadomości muzycznych i doskonalenie umiejętności wykonawczych : opanowanie gam i pasaży w kolejnych 6 tonacjach koła kwintowego
2. Zróżnicowane formuły i zjawiska rytmiczne, polirytmia
3. Dbłość o stylowość interpretacji utworów
4. Polifonia dwugłosowa/ pogłębianie jakości słyszenia linearnego i niezależności rąk, różnicowanie artykulacji, realizacja ozdobników/
5. Poczucie czasu w muzyce, realizacja tempo rubato

6.	Sposoby pamięciowego opanowania utworów
7.	Wyrobienie umiejętności koncentracji i kształtowanie cech emocjonalnych koniecznych do realizacji utworu
8.	Utrwalanie repertuaru; doskonalenie wykonywania utworów z pamięci (na podstawie 4 wybranych utworów z I i II semestru)
9.	Rozwijanie umiejętności gry a`vista i gry kameralnej utworów na 4 ręce lub 2 fortepiany
<i>Realizacja treści programowych uzależniona jest od indywidualnych predyspozycji muzycznych i umiejętności praktycznych studentów</i>	
Semestr IV	
1.	Doskonalenie metod pracy nad utworem; metody zapobiegania zmęczeniu i dobrej koncentracji podczas ćwiczenia
2.	Umiejętność przekształcania właściwych stanów emocjonalnych w konkretne narzędzie wykonawcze / tempo, dynamika, artykulacja. agogika, pedalizacja itp.
3.	Doskonalenie umiejętności trafnej oceny własnej gry /analiza elementów wykonawczych
4.	Utrwalanie wiadomości muzycznych i doskonalenie umiejętności wykonawczych: opanowanie gam i pasaży w kolejnych 6 tonacjach koła kwintowego
5.	Problemy wykonawcze etiud, analiza różnych technik wykonawczych
6.	Poszerzanie wiedzy i umiejętności dot. frazowania /kształtowanie cech koniecznych do swobodnej realizacji artystycznej opracowywanego utworu/korzystanie z wyobraźni i intuicji w celu osiągnięcia zamierzonego efektu interpretacyjnego
7.	Rozwijanie umiejętności gry a` vista, gry kameralnej utworów na 4 ręce lub 2 fortepiany
8.	Utrwalanie repertuaru; doskonalenie wykonywania utworów z pamięci (na podstawie 6 wybranych utworów z I, II i III semestru)
<i>Realizacja treści programowych uzależniona jest od indywidualnych predyspozycji muzycznych i umiejętności praktycznych studentów</i>	

	Kod efektu	EFEKTY KSZTAŁCENIA MODUŁU (przedmiotu)	Efekt kształcenia w obszarze kształcenia
Wiedza (W)	K_W01	Posiada znajomość podstawowej literatury fortepianowej związanej ze specyfiką studiów	A1A_W01
	K_W03	Zna podstawowe pojęcia występujące w muzyce fortepianowej oraz rozpoznaje elementy dzieła muzycznego i wzorce budowy formalnej utworów fortepianowych objętych programem studiów	A1A_W02
	K_W08	Potrafi rozpoznawać style muzyczne utworów fortepianowych objętych programem studiów	A1A_W04
	K_W04	Zna sposoby docierania do niezbędnych informacji dot. muzyki fortepianowej [książki, nagrania, materiały nutowe, Internet]	A1A_W03

Umiejętności (U)	K_U13	Potrafi rozwiązywać na fortepianie problemy dotyczące struktur rytmicznych, metro -rytmicznych, aplikatury, pedalizacji, frazowania / w utworach dostosowanych do swoich możliwości wykonawczych	A1A_U05 A1A_U07
	K_U09	Potrafi właściwie odczytać tekst nutowy utworu fortepianowego / dostosowany do własnych możliwości wykonawczych / i przekazać materiał muzyczny pod względem zawartych w nim idei	A1A_U07
	K_U05	Potrafi praktycznie wykorzystać wiedzę dotyczącą podstawowych środków wykonawczych służących właściwemu interpretowaniu utworów fortepianowych w różnych stylach muzycznych	A1A_U02 A1A_U03
	K_U02	W wykonywanych utworach fortepianowych potrafi wykorzystać swoją intuicję, emocjonalność i wyobraźnię w obszarze ekspresji artystycznej	A1A_U01
Kompetencje społeczne (K)	K_K02	Potrafi w podstawowym zakresie realizować na fortepianie własne koncepcje artystyczne	A1A_K01
	K_K04	Posiada zdolność samooceny w odniesieniu do swojej postawy artystycznej oraz potrafi podchodzić analitycznie do problemów wykonawstwa fortepianowego	A1A_K04
	K_K01	Umie gromadzić, analizować i wykorzystać materiały specjalistyczne z zakresu dydaktyki fortepianowej	A1A_K01

Metody kształcenia <i>(niepotrzebne usunąć, Można dopisać inne metody, jeżeli zachodzi taka konieczność)</i>	wykład praca z tekstem i dyskusja rozwiązywanie zadań artystycznych praca indywidualna kształcenie zdalne
--	--

Metody weryfikacji efektów uczenia się <i>(niepotrzebne usunąć, można dopisać inne metody, jeżeli zachodzi taka konieczność)</i>	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się <i>(należy wpisać te kody, które zostały zweryfikowane wybraną metodą)</i>
	egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	Wszystkie kody efektów uczenia się wskazane wyżej

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> - systematyczne uczęszczanie na zajęcia [kontrola obecności], - systematyczna praca, - opanowanie wymagań programowych danego semestru [I,II,III,IV] : <ul style="list-style-type: none"> 4 utwory o zróżnicowanym charakterze – w tym 2 wykonane obowiązkowo z pamięci, 1 krótka miniatura kameralna na 4 ręce lub na 2 fortepiany ; 2 gamy z pasażami i kadencją do wyboru komisji (z 6 gam przestudiowanych w danym semestrze); gra a' vista krótkiego utworu wybranego przez komisję (wg stopnia trudności odpowiedniego do poziomu umiejętności każdego studenta; 1 utwór z repertuaru do wyboru komisji [semestr II, III, IV] wykonany z pamięci) - osiągnięcie założonych efektów kształcenia [w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%]. W semestrze I, II i III obowiązuje zaliczenie z oceną, polegające na prezentacji wyznaczonych wymagań programowych przed komisją minimum dwuosobową.
--	---

	Warunki egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia przedmiotu (bez oceny) Warunkiem zdania egzaminu jest prezentacja przed komisją minimum dwuosobową wymagań programowych IV semestru (opisanych wyżej w warunkach zaliczenia) oraz uzyskanie więcej niż 50% przewidzianych punktów
--	--------------------------	---

NAKŁAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego <i>(zajęcia dydaktyczne, konsultacje)</i>	60	8
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta <i>(przygotowanie się do: zajęć, kolokwium, egzaminu, prezentacji, koncertu)</i>	180	

Literatura podstawowa

- etiudy różnych kompozytorów, rozwijające technikę pianistyczną
- utwory muzyki dawnej, utwory polifoniczne
- utwory charakterystyczne dla stylistyki klasycyzmu (sonaty, sonatiny, rondo, wariacje)
- utwory epoki romantyzmu
- utwory reprezentujące twórczość XX i XXI w.
- gamy i pasáže

Literatura uzupełniająca

- M.Niemira – jak zdobyć, rozwinąć i utrzymać technikę pianistyczną
- K. Treterowa- Praca ucznia pianisty nad opanowaniem utworu muzycznego
- W. Chmielowska- Z zagadnień nauczania gry na fortepianie
- A. Konicki- Podstawowe problemy techniki fortepianowej

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line *(opcjonalnie)*

--